

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Pf.II.20.754/2012/5.szám

A Szegedi Ítéltábla a Kardos, Pető és Törőcsik Társas Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Pető Zsolt ügyvéd) által képviselt felperesnek - a dr. Sente Ügyvédi Iroda (ügyintéző: Dr. Sente Zsolt ügyvéd) által képviselt I.r., II.r., III.r., IV.r., dr. Nagy Géza ügyvéd által képviselt V.r. és **(jogtanácsos neve)** jogtanácsos által képviselt VI.r. alperesek ellen házastársi közös vagyon megosztása iránt indított perében a Kecskeméti Törvényszék 2012. november 5. napján kelt 14.P.20.324/2012/36. számú ítélete ellen a felperes 39. sorszám alatt és az I.r. alperes 38. sorszám alatt benyújtott fellebbezése alapján lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, megfellebbezett rendelkezéseit **részben megváltoztatja** az alábbiak szerint.

Kötelezi az I.r. alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 2 641 333 (kettőmillió-hatszáznegyvenegyezer-háromszázharminchárom) Ft-ot.

Az I.r. alperes által a felperesnek fizetendő perköltség összegét 408 000 (négy száznyolcezer) Ft-ra felemeli.

A felperes által fizetendő állam által előlegezett költség összegét 287 205 (kettő száznyolcvanhétezer-kettő százöt) Ft-ra leszállítja, és kötelezi az I.r. alperest, hogy a Kecskeméti Törvényszék Gazdasági Hivatalának külön felhívására fizessen meg 93 920 (kilencvenháromezer-kilenc száz húsz) Ft állam által előlegezett költséget.

Az elsőfokú és a megelőző másodfokú eljárásban feljegyzett 1 606 400 (egymillió-hatszázhatvan négy száz) Ft eljárási illetékből az I.r. alperes által fizetendő illeték összegét 1 018 200 (egymillió-tizen nyolcezer-kettő száz) Ft-ra felemeli és megállapítja, hogy a további 588 200 (ötszáznyolcvannyolcezer-kettő száz) Ft illetéket a felperes köteles megfizetni az állami adóhatóság külön felhívására a Magyar Államnak.

- 2 -

Ezt meghaladóan az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az I.r. alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 167 600 (egyszázhatvan hétezer-hatszáz) Ft másodfokú perköltséget.

A feljegyzett 211 300 (kettőszáztizenegyezer-háromszáz) Ft fellebbezési eljárási illetéket az I.r. alperes köteles megfizetni az állami adóhatóság külön felhívására a Magyar Államnak.

Felhívja az I.r. alperest, hogy 8 napon belül hivatalos lelet készítésének terhével fellebbezésére rójon le további 163 300 (egyszázhatvanháromezer-háromszáz) Ft eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

INDOKOLÁS:

A felperes és az I.r. alperes 1990. április 29. napján kötöttek házasságot. Életközösségük 2005. június 15. napján megszakadt, ekkor a felperes két közös gyermekükkel a **(település neve, ingatlan címe)** szám alatti utolsó közös lakásukból elköltözött, majd házasságukat a Kiskőrösi Városi Bíróság felbontotta.

Az I. és a II.r. alperesek testvérek, a III. és a IV.r. alperesek a szülei.

Az alperesi család tagjai már a felperes és az I. r. alperes házasságkötését megelőzően is foglalkoztak szőlőtermesztéssel, s amikor erre lehetőségük nyílt, egymással szomszédos területeket vásároltak azok gazdaságos megművelhetősége érdekében. A földeket közösen művelték, a szőlőültetvényeken különböző vállalkozási formák keretében közösen gazdálkodtak, de ennek során közöttük elszámolás nem történt. Az I., a II. és a III.r. alperesek 2002-ben megalapították a **(B.)** Kft-t egyenként 1 000 000 Ft törzstőkével. Az I.r. alperest terhelő törzstőke összege a közös gazdálkodásból befolyt jövedelemből került befizetésre.

A felperes a Bács-Kiskun Megyei Bíróság előtt 14.P.20.637/2008. szám alatt házastársi közös vagyon megosztása iránt terjesztett elő keresetet, amelyben annak megállapítását kérte, hogy az életközösség fennállása alatt szerzett, az I.r. alperes tulajdonként nyilvántartott ingatlanok a házastársi közös vagyon körébe tartoznak. Kérte a közös tulajdon megszüntetését akként, hogy az őt megillető tulajdoni hányadot a bíróság adja az I.r. alperes tulajdonába és kötelezze az I.r. alperest 13 274 170 Ft megváltási ár megfizetésére. Kérte továbbá annak megállapítását, hogy a **(B.)** Kft-ben az I.r. alperest megillető 1/3 üzletrész ugyancsak házastársi közös vagyonnak minősül, kérte hogy ezen üzletrész 1/2 tulajdoni illetőségét adja a bíróság a tulajdonába.

A Bács-Kiskun Megyei Bíróság 14.P.20.637/2008/92. számú ítéletével kötelezte az I.r. alperest, hogy 60 napon belül fizessen meg a felperesnek 4 290 858 Ft-ot házastársi közös tulajdon megszüntetése jogcímén, ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

A felperes fellebbezése alapján eljáró ítélőtábla Pf.II.20.557/2011/3. számú részítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta, elrendelte az ott részletezett ingatlanok vonatkozásában a felperes $\frac{1}{2}$ arányú tulajdonjogának ingatlan-nyilvántartási bejegyzését házastársi közös szerzés címén. Az ingatlanokon fennálló közös tulajdont megszüntette és a felperes tulajdoni illetőségét 10 454 170 Ft megváltási ár ellenében az I.r. alperes tulajdonába adta. Az elsőfokú bíróság ítéletének az I. r. alperes **(B.)** Kft-beli üzletrészeire vonatkozó keresetet elutasító, valamint a perköltség és eljárási illeték viselésével kapcsolatos rendelkezését hatályon kívül helyezte, s e körben az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította. Határozatában állást foglalt abban a kérdésben, hogy a rendelkezésre álló peradatok alapján az I.r. alperes által befizetett törzstőke forrása a közös gazdálkodásból származó bevétel volt, ezért a befizetett törzstőke és az azt megtestesítő üzletrész a felperes és az I.r. alperes házastársi közös vagyonának tekintendő. A megismételt eljárásban az elsőfokú bíróságnak a társasági üzletrészen fennálló közös tulajdon megszüntetésével kapcsolatos igényt kellett érdemben elbírálnia.

A megismételt eljárásban a felperes módosított keresetében elsődlegesen az üzletrész $\frac{1}{2}$ értékének megtérítésére kérte kötelezni az I.r. alperest. Az üzletrész értékét elsődlegesen a jelenlegi értéken 11 995 333 Ft-ban, másodlagosan az életközösség megszakadása időpontját alapul véve a könyv szerinti értéken 5 282 667 Ft-ban kérte meghatározni. Arra az esetre, ha a bíróság az üzletrész értékeként a szakértői vélemény alapján akként foglal állást, hogy az 0 forint, úgy az üzletrész megosztását természetben kérte.

Az I. és a IV.r. alperesek a kereset elutasítását kérték, tiltakoztak az üzletrész természetbeni megosztása ellen.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a **(B.)** Kft. I.r. alperest megillető 1 000 000 Ft névértékű üzletrészen a felperes és az I.r. alperes között fennálló házastársi vagyonközösséget megosztotta akként, hogy az I.r. alperes üzletrészeinek 50 %-át házastársi közös vagyon megszüntetése jogcímén a felperes tulajdonába adta, ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Az alperest 158 080 Ft perköltség és a feljegyzett eljárási illetékből 396 000 Ft, a felperest pedig 393 280 Ft állam által előlegezett költség megfizetésére kötelezte azzal, hogy az ezt meghaladó 504 000 Ft eljárási illeték, valamint 84 305 Ft előlegezett költség az állam terhére marad. Az üzletrész életközösség megszakadásakor, illetve jelenlegi értéke meghatározása céljából könyvszakértői véleményt szerzett be. Ítéletében a szakértői véleményt

részletesen ismertetve megállapította, a szakértő az ún. szabad cash flow módszer alkalmazásával az üzletrész forgalmi értékét nem tudta meghatározni sem az életközösség megszakadásának, sem pedig a szakvélemény készítésének időpontjára vonatkoztatva, mivel az első évek kivételével a gazdasági társaság folyamatosan

veszteséget termelt, és működése csak a III.r. alperes által nyújtott jelentős összegű tagi kölcsön elengedésével volt lehetséges, aminek hiányában a társaságnál tőkehiány lenne kimutatható. Rámutatott, a gazdasági társaságbeli üzletrészen fennálló közös tulajdon megszüntetése esetén az elszámolás alapja az üzletrész reális piaci értéke, ez azonban a szakértői vélemény alapján nem kalkulálható, erre figyelemmel arra az álláspontra helyezkedett, hogy az üzletrész forgalmi értéke 0 Ft. Ezen álláspontjára figyelemmel nem látott lehetőséget a közös tulajdon megváltás útján történő megszüntetésére, erre tekintettel az I.r. alperes tulajdonában álló üzletrész természetbeni megosztásáról rendelkezett.

Az ítélet ellen a felperes és az I.r. alperes élt fellebbezéssel.

A felperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet megváltoztatását kérte akként, hogy kötelezze a bíróság az I.r. alperest 2 641 333 Ft megfizetésére. Támadta az elsőfokú ítélet perköltségre vonatkozó rendelkezését is. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a perben beszerzett szakértői vélemény megállapításait tévesen értékelte. Hangsúlyozta, a szakértő arra az esetre határozta meg 0 Ft-ban az üzletrész értékét, ha a bíróság a III.r. alperes által a gazdasági társaságnak nyújtott támogatásra figyelemmel úgy tekinti, hogy a III.r. alperes megváltotta az I.r. alperes üzletrészét. Ettől eltekintve a szakértő az üzletrész életközösség megszakadásakor értékét 5 282 667 Ft-ban határozta meg. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta valamennyi fél azon egyező előadását, miszerint az üzletrész pénzbeli megváltását tekintik elsődlegesnek. Kiemelte, hogy az üzletrész természetbeni megosztása ellen szól az a körülmény, hogy a kft. a III.r. alperes irányítása alatt áll, aki különböző pénzügyi, számviteli manőverekkel módosítja a gazdasági társaság eredményeit és mérlegadatait. Az alperesi család tagjai a gazdasági társaság tevékenységének az irányítói is, így nem várható el az, hogy ő ténylegesen beleszólást kapjon a társaság tevékenységébe. Hangsúlyozta, a III.r. alperes a tárgyaláson kijelentette, lehetséges, hogy a társaságot felszámolják, vagy végelszámolják, mivel rajta múlik, mikor „veszi el az I.r. alperestől az üzletrészét”. Előadta, a társasági szerződést akként módosították, hogy az üzletrész átruházásához a társaság tulajdonosainak a hozzájárulása szükséges, így amennyiben az üzletrész a tulajdonába kerül, azt reális értéken nem tudja értékesíteni.

Hangsúlyozta, a keresetében megjelölt perérték 9 000 000 Ft, továbbá a **(B.) Kft.** üzletrészének az értéke. A szakértői vélemény beszerzése után keresetét módosította, a **(B.) Kft.** értékét a szakértői véleménnyel egyezően 2 641 333 Ft-ban határozta meg. E tekintetben pernyertesnek minősül, így összességében az állapítható meg, hogy a javára megítélt összeg - figyelemmel a részítélettel megítélt 10 454 171 Ft-ra is - az általa megjelölt perértékkel

megegyezik, ezért téves az elsőfokú bíróság által megállapított pervesztesség-pernyertesség aránya, és ebből következően az ítélet perköltség és eljárási illeték viselésére vonatkozó rendelkezése.

Az I.r. alperes fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a felperes keresetének elutasítását, másodlagosan az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítását kérte. Hangsúlyozta, a perben beszerzett szakértői vélemény a tulajdonában álló üzletrész forgalmi értékét illetően akként foglalt állást, hogy az sem az életközösség megszakadásának időpontjában, sem pedig jelenleg nem kalkulálható, így annak reális piaci értéke 0 Ft. Kiemelte, a természetbeni megosztást mindvégig ellenezte, méltánytalan ugyanis, hogy a tagi segítséggel felállított családi vállalkozásból a felperes részesüljön, emellett a vállalkozást a jövőben is családi társaságként kívánják működtetni. Rámutatott, hogy a házasság fennállása alatt sem láttak lehetőséget arra, hogy a felperes a társaságba tagként belépjen, elvált házastársként belépve pedig további ellentétek feszülnének a tagok között. Kiemelte, hogy a szakértői véleményből kitűnően a társaság a házassági életközösség megszakadását követően indult meg a veszteségekből való kilábalás útján, azt megelőzően folyamatosan veszteséges volt, így méltánytalan lenne, hogy a felperes olyan haszonból részesüljön, amely a házassági életközösség megszakadását követően keletkezett. Utalt arra, hogy a házastársi közös vagyonhoz tartozó gazdasági társaságbeli részesedés tagváltozást eredményező módon való felosztására vonatkozó bírói gyakorlat alig van, ezzel összefüggő egységes jogirodalmi álláspont sem alakult ki. Ezért kérte, a bíróság állapítsa meg, hogy a kft. üzletrész forgalmi értéke 0 Ft, és „kötelezze az alperest az üzletrész felperes részére elszámolás útján történő kiadására.”

A felperes fellebbezése alapos, az I.r. alperes fellebbezése alaptalan.

Az ítéletábra a hatályon kívül helyező végzésében kifejtette, hogy házastársi közös vagyont, az életközösség megszűnésekor pedig megosztandó házastársi közös vagyont képez mindazon vagyoni értékű jogosultságoknak és vagyoni tárgyú kötelezettségeknek az összessége is, amelyek a gazdasági társasági tag házastársat az életközösség megszűnésének időpontjában gazdasági társaságbeli részesedése alapján megillették, illetve terhelték, kivéve, ha azok valamelyik házastárs különvagyonához tartoznak. Rámutatott arra is, hogy a házassági életközösség fennállása alatt szerzett gazdasági társaságbeli üzletrész tekintetében a közös szerzés vélelme a Csjt. 27. § (1) bekezdése alapján ugyancsak fennáll. Az I.r. alperes a megismételt eljárásban sem terjesztett elő a vélelem megdöntésére alkalmas bizonyítékot, ezért az ítéletábra fenntartja azon álláspontját, miszerint a **(B.)** Kft. I.r. alperest megillető társaságbeli részesedése a házastársi közös vagyon körébe tartozik. A peradatok - az elsőfokú bíróság álláspontjával ellentétben - nem támasztják alá, hogy a befizetett törzstőke összege a III. és a IV.r.

alperesi szülőkől származó ajándék volt, így a perbeli üzletrész nem minősül az I.r. alperes különvagyonának. Az ítéletábra ezzel kapcsolatos álláspontját a

Pf.II.20.557/2011/3. számú részítéletében részletesen kifejtette, azt változatlanul fenntartja. A megismételt eljárásban már az I.r. alperes sem vitatta az üzletrész közös vagyoni jellegét (14.P.20.324/2012/3. számú jegyzőkönyv 2. oldal).

Utal az ítéletábra arra, bár az elsőfokú bíróság a kft. üzletrészt az I.r. alperes különvagyónának tekintette, és rámutatott arra, hogy a különvagyon életközösség fennállása alatt keletkezett haszna minősül közös vagyonnak, ennek ellenére a szakértő feladatául az üzletrész életközösség megszakadásakor értékének meghatározását szabta. Az erre vonatkozó kizárólagos kérdésfeltevés azonban csak akkor értelmezhető, ha az üzletrész a házastársi közös vagyon körébe tartozik.

Az előzőekben írtak alapján a perbeli jogvita elbírálása tekintetében jelentőséggel nem bír, ezért csak megjegyzi az ítéletábra, nem minősül a különvagyon hasznának, és ezért nem tartozik a közös vagyonba az egyik házastárs különvagyont képező kft. üzletrésznek az életközösség ideje alatt bekövetkezett, kizárólag annak működtetésére visszavezethető értékelkedése (BH2008. 150).

A Csjt. 31. § (2) bekezdése mindkét házastársat feljogosítja arra, hogy a házassági életközösség megszűnésekor a házastársi közös vagyon teljes körű megosztását követelje. A (3) bekezdés alapján a házastársi közös vagyon megosztásánál a természetbeni megosztás az elsődleges, amennyiben pedig ez bármely okból nem lehetséges, vagy számottevő értékcsökkenéssel járna, a megosztás módját vita esetén a bíróság állapítja meg. A vagyonmegosztás során megfelelően alkalmazni kell egyrészt a Polgári Törvénykönyv rendelkezéseit (Csjt. 31. (5) bekezdés), másrészt - amennyiben a házastársi közös vagyonhoz gazdasági társasági részesedés is tartozik - a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény (Gt.) előírásait, köztük a 129. § (1) és (3) bekezdésében foglaltakat. Ez utóbbiak értelmében ha a korlátozott felelősségű társaság tagja az üzletrészt házastársi közös vagyonból szerezte, akkor a bíróság a házassági vagyonjogi perben a nem tag házastársnak - kérelmére - az üzletrész adásvételi szerződésen kívüli jogcímen történő átruházására vonatkozó szabályok szerint juttathat társasági részesedést, illetve a házastársi vagyonközösséghez tartozó üzletrész házastársak közötti megosztására - a házastársak közötti szerződés vagy a bíróság jogerős ítélete alapján - az üzletrész értékesítése útján is sor kerülhet. A Csjt. és a Gt. hivatkozott rendelkezéseiből következően a házastársi vagyonközösséghez tartozó üzletrészre vonatkozó vagyonjogi igény rendezése többféle módon történhet:

- ha az adásvételi szerződésen kívüli jogcímen történő átruházást a társasági szerződés nem zárta ki vagy nem korlátozta, a nem tag házastárs igényelheti a

Pf.II.20.754/2012/5.szám

társasági részesedés megszerzését. Ez az igény az elszámolás eredményeképpen vonatkozhat a teljes üzletrészre vagy annak egy meghatározott részére, ez utóbbi esetben az érintett üzletrész házastársak közötti felosztása útján (Gt. 130. § (1) bekezdés).

- Ha az adásvételi szerződésen kívüli jogcímen történő átruházást a társasági szerződés kizárta vagy akként korlátozta, hogy a nem tag házastárs szerzésére nem ad módot, a nem tag házastársnak csak arra van lehetősége, hogy az üzletrész ellenértékének elszámolását és annak részére történő kifizetését igényelje. Természetesen az üzletrészen fennálló közös vagyon megosztásnak ez a módja akkor is alkalmazható, ha egyébként a társasági szerződés előírásai nem akadályozzák az érintett üzletrész házastársak közötti felosztását.

- Végül az elszámolásra sor kerülhet oly módon is, hogy a házastársi közös vagyont képező üzletrészt értékesítik, és az értékesítésből befolyó összeg kerül megosztásra a volt házastársak között.

A perbeli esetben az I. r. alperes üzletrészének felosztását a társasági szerződés nem zárja ki, s az ellen az érintett felek is csak a fellebbezésükben tiltakoztak. A megismételt eljárásban a felperes is egyik lehetséges megosztási módként jelölte meg az üzletrész felosztását, s előbb attól az I.r. alperes sem zárkózott el (31. sorszámú jegyzőkönyv 2. oldal), ezzel kapcsolatos álláspontját csak utóbb, a tárgyalás berekesztését megelőzően változtatta meg. Ugyanakkor az már az alapeljárásban feltárt tényállás alapján is megállapítást nyert, hogy a **(B.)** Kft. családi vállalkozásként működik, tagjai kizárólag az alperesi családtagok. A gazdasági társaság azonban nem csak a tulajdonosi struktúrája miatt kapcsolódik az alperesi családtagokhoz, hanem - a megismételt eljárásban beszerzett szakértői véleményből kitűnően - gazdasági tevékenysége is szorosan összefügg az alperesi családtagok gazdálkodásával, mert a családtagok a társaság legfőbb alapanyag beszállítói. Ilyen körülmények között egyetért az ítélőtábla mindkét fellebbezés azon érvelésével, miszerint nem indokolt az I.r. alperes társaságbeli üzletrészének felosztása. Ilyen esetben a házastársak méltányos érdekei is azt kívánják, hogy a nem tag házastárs tulajdoni hányadát a tag házastárs váltsa magához. Ezért - ahogyan arra az ítélőtábla már részítéletében utalt - a társasági üzletrész életközösség megszakadásakor értékének az elszámolása indokolt.

Egységes az ítélkezési gyakorlat abban, hogy a kft. működésének létszakában a kft. üzletrész ingó módjára átruházható forgalomképes vagyoni értékű jognak minősül, ezért annak értéke - az egyéb vagyontárgyakhoz hasonlóan - általában a tényleges ügyleti forgalom adatainak az alapulvételével állapítható meg, tehát annak tényleges értékesítése esetén az adásvételi szerződésben kikötött eladási árral azonos. Tényleges értékesítés hiányában pedig az üzletrész értéke becslés útján, könyvszakértői vagy a szükséghez képest egyéb társszakértők bevonásával készített

egyesített vélemény alapján határozható meg. A kft. üzletrész tényleges forgalmi (szabadpiaci) értékét elsődlegesen ún. összehasonlító adatok alapján kell meghatározni. Amennyiben erre nincs mód, úgy az üzletrészek forgalmi értéke meghatározásának az alapjául az adott gazdasági társaság piaci értéke szolgálhat (BH2009. 271). A valós piaci értéket a perben eljáró szakértő az ún. szabad cash flow módszer alapján kívánta meghatározni, amelyet azonban nem talált alkalmazhatónak, mert a gazdasági társaság mérlegadatai alapján negatív hozam volt megállapítható. A szakértő megállapította

emellett az üzletrész könyv szerinti értékét, amelyet az életközösség megszakadásának időpontjára vetítve 5 282 667 Ft-ban határozott meg, amely összeg a kft. saját tőke könyv szerinti értékének I.r. alperes üzletrészeire eső hányada. A szakvéleményből kitűnően a gazdasági társaság megalakuláskori 3 000 000 Ft törzstőkéje nem nyújtott megfelelő fedezetet a működést biztosító forgóeszköz állományhoz, a társaság működését saját tőke hiányában szinte teljes egészében a tagok anyagi támogatása biztosította, amelyet egyrészt a III.r. alperes által elengedett beszállítói követelések, illetve tagi kölcsönök tettek ki. A szakértő megállapítása szerint a társaság saját tőkéjének - életközösség megszakadása szempontjából releváns - 2005. december 31-i könyv szerinti értéke 15 848 000 Ft. A könyv szerinti érték ekként való alakulása annak tudható be, hogy a III.r. alperes 16 900 000 Ft tagi kölcsönt engedett el a társaságnak, ellenkező esetben ugyanis a társaságnál tőkehiány jelentkezett volna, és az üzletrészek könyv szerinti értéke is negatív összeget mutatott volna. E szakértői vélemény alapján azonban tévesen jutott az elsőfokú bíróság arra a következtetésre, hogy a gazdasági társasági üzletrész értéke az életközösség megszakadásának időpontjában nem kalkulálható. Az I.r. alperesi üzletrész 0 Ft értékét a szakértő arra az esetre határozta meg, amennyiben a bíróság úgy tekinti, hogy a nyújtott tagi támogatásra tekintettel a III.r. alperes az I.r. alperes üzletrészt „megváltotta”. A szakértőnek az I.r. alperesi üzletrész III.r. alperes által történő megváltására vonatkozó megállapítása azonban minden alapot nélkülöz. A szakvéleményből kétséget kizáróan megállapítható, hogy a kft. könyvelésében a III.r. alperes által nyújtott tagi kölcsön követelésként nem szerepel, azt mint elengedett tartozást rendkívüli bevételként számolták el, anélkül, hogy ez a társaság tulajdonosi körét érintette volna. A tagi kölcsön szakvélemény szerinti elszámolására figyelemmel nem bír jelentőséggel az I.r. alperesnek a fellebbezési ellenkérelmében tett azon előadása, miszerint a tagi kölcsön elengedése „feltételesen” történt azzal, hogy jobb gazdasági helyzetben azt vissza kell a kft.-nek térítenie, ez esetben ugyanis azt követelésként kellene a társaságnak nyilvántartania, a szakértő megállapítása azonban ezzel ellentétes. A perbeli jogvita eldöntése szempontjából pedig közömbös az, hogy a III.r. alperest mi indította a követelése elengedésére.

Mindezen túl kétséges az is, hogy a III.r. alperesnek tulajdonított beszállítói követelés kizárólag neki lenne betudható. A peradatok alapján ugyanis megállapítást nyert, hogy a családtagok a tulajdonukba került földterületeket közösen művelték, a közös gazdálkodás eredményének elszámolása nem történt meg, a közös gazdálkodás irányítói pedig a III. és a IV.r. alperesi szülők voltak.

Pf.II.20.754/2012/5.szám

Az ítéletábra nem látta akadályát annak, hogy az üzletrész könyv szerinti értékének alapulvételével történjék az elszámolás, figyelemmel arra is, hogy az I.r. alperes az üzletrész értéke meghatározásának e módját nem kifogásolta, a felperes fellebbezését nem e miatt tekintette alaptalannak.

Mindezekre tekintettel az ítélet tábla az I.r. alperes **(B.)** Kft-beli üzletrésznének életközösség megszakadásakor értékét 5 282 667 Ft-ban határozta meg, s miután az a házastársak közös tulajdonát képezte, a felperes jogosult az üzletrész értéke $\frac{1}{2}$ részének megtérítésére, ezért az ítélet tábla kötelezte az I.r. alperest további 2 641 333 Ft megfizetésére.

Az I.r. alperes hivatkozott ugyan arra, hogy teljesítőképességgel nem rendelkezik az üzletrész értékének megfizetésére, ez azonban nem képezheti akadályát az elszámolásnak, ez esetben ugyanis bírósági végrehajtás útján sor kerülhet az üzletrész értékesítésére (Dr. Kőrös András Házastársi közös vagyon, közös lakás HVG-ORAC Lap és Könyvkiadó Kft. 2002. 298. oldal).

Az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatása következtében módosult a pervesztesség és pernyertesség aránya, s erre tekintettel szükségessé vált az elsőfokú ítélet perköltség, továbbá eljárási illeték, valamint állam által előlegezett költség megfizetésére vonatkozó rendelkezésének a megváltoztatása is.

A felperes alaptalanul kifogásolja fellebbezésében az elsőfokú bíróság által megállapított perértéket. Az alapeljárásban a felperes a 2008. november 5. napján kelt 13. sorszám alatt előterjesztett beadványában az ingatlanok vonatkozásában keresetét felemelte, e címen 17 550 500 Ft megfizetésére kérte kötelezni az alperest. A megismételt eljárásban a kft. üzletrész elszámolásaként 5 997 666 Ft-ot követelt, azaz a pertárgy értéke 23 548 166 Ft. A felperes keresetét az ingatlanokat érintő követelés tekintetében utóbb leszállította ugyan, tekintve azonban, hogy a leszállításra nem amiatt került sor, hogy az I.r. alperes a per folyamán tartozását megfizette, a pervesztesség-pernyertesség arányának meghatározásakor az eredeti keresetet kell alapul venni. A kft. üzletrésszel kapcsolatos igényt illetően ugyancsak a legmagasabb összegű követelés az irányadó. Mindezek alapján megállapítható, hogy a felperes 23 548 166 Ft követelése 13 095 503 Ft erejéig bizonyult megalapozottnak, ami a javára kedvezőbben, 55 % - 45 % arányú pernyertességet jelent. Ennek figyelembevételével a 32/2003. (VIII.22.) IM. rendelet 3. § (2) bekezdés b) pontja és 4/A. §-a alapján a felperes jogi képviselőjét ellátó ügyvéd munkadíja 752 938 Ft-ban, az I.r. alperesé 527 430 Ft-ban határozható meg, így a felperes jogi képviselőjével felmerült perköltségként az I.r. alperes 225 500 Ft-ot köteles megfizetni.

A megelőző elsőfokú eljárásban 700 500 Ft szakértői díj merült fel, amelyből 319 375 Ft-ot az I.r. alperes, 381 125 Ft-ot pedig az állam előlegezett. E szakértői díj

- 10 -

kizárólag az ingatlanokat érintő kereset kapcsán merült fel, amely tekintetében a felperes 17 550 500 Ft iránti igénye 10 454 170 Ft erejéig bizonyult megalapozottnak, ami a számára kedvezőbben, 59 % - 41 % arányú pernyertességet eredményez. Ennek alapján a szakértői díjból a felperest 287 205 Ft terheli, amelyet személyes költségmentességének a megvonása folytán köteles megfizetni a Kecskeméti Törvényszék Gazdasági Hivatalának. Az I.r. alperes az őt terhelő 413 295 Ft-ból 319 375 Ft-ot előlegezett, a különbözetként jelentkező 93 920 Ft-ot állam által előlegezett költséget ugyancsak köteles megfizetni a gazdasági hivatal felhívására.

Az elsőfokú eljárásban felmerült 900 000 Ft illetékből a 45 % - 55 % pervesztességi arányra figyelemmel a felperest 405 000 Ft, az I.r. alperest 495 000 Ft terheli, amelynek megfizetésére a Pp. 81. § (1) bekezdése, valamint az Itv. 74. § (3) bekezdése alapján alkalmazandó 6/1986. (VI.26.) IM. rendelet 13. § (2) bekezdése alapján kötelesek az állami adóhatóság felhívására. Utal az ítélet tábla arra, a felperes a megismételt eljárásban ugyan ismételtén személyes költségmentesség kedvezményében részesült, ennek azonban az eljárás megindítására nincs visszaható hatálya a 6/1986 (VI.26.) IM. 5. § (5) bekezdése értelmében, ezért az illeték rá eső részét a fent megjelölt jogszabályi rendelkezések alapján ugyancsak köteles megfizetni.

A megelőző másodfokú eljárásban a fellebbezési érték 11 783 312 Ft (8 983 312 Ft ingatlan értékkülönbözet, 2 800 000 Ft üzletrész érték - 14.P.20.324/2012/3. számú jegyzőkönyv -), amelyből a felperes 8 804 645 Ft erejéig bizonyult pernyertesnek (ingatlanok 6 163 312 Ft + üzletrész: 2 641 333 Ft), ami rá kedvezőbben, 74 % - 26 % arányt jelent. Ennek alapulvételével a felperes javára perköltségként megállapítható ügyvédi munkadíj 279 547 Ft, az I.r. alperes javára megállapítható ügyvédi díj 94 572 Ft. Ennek alapján az I.r. alperes kerekítve 185 000 Ft megelőző másodfokú eljárással kapcsolatos költséget köteles a felperesnek megfizetni.

A megelőző másodfokú eljárásban felmerült 707 000 Ft illetékből a felperes 183 800 Ft-ot, az I.r. alperes 523 200 Ft-ot köteles viselni.

A megismételt eljárásban felmerült szakértői díj viseléséről az elsőfokú bíróság ítéletében helyesen rendelkezett, azaz az I.r. alperes által a felperesnek ügyvédi munkadíj címén fizetendő perköltségben el kell számolni az általa előlegezett többlet szakértői díj 2 000 Ft összegét. Minderre tekintettel az I.r. alperes által felperesnek fizetendő perköltség összegét az ítélet tábla 408 000 Ft-ra felemelte.

A kifejtettekre tekintettel az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintve, megfellebbezett rendelkezéseit a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint megváltoztatta.

A felperes mind a saját, mind pedig az I.r. alperes fellebbezése tekintetében pernyertesnek bizonyult, ezért a másodfokú eljárásban 5 282 666 Ft fellebbezési

- 11 -

Pf.II.20.754/2012/5.szám

érték (2 x 2 641 333 Ft) alapulvételével a 32/2003. (VIII.22.) IM. rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja, (5) bekezdése és 4/A. §-a alapján számított ügyvédi munkadíjnak megfelelő összegű perköltségének, azaz 167 600 Ft-nak a megfizetésére kötelezte az ítélet tábla az I.r. alperest a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján.

A felperes fellebbezése kapcsán feljegyzett 211 300 Ft eljárási illetéket az I.r. alperes a 6/1986. (VI.26.) IM. rendelet 13. § (2) bekezdése alapján - figyelemmel az Itv. 74. § (3) bekezdésében írtakra - az államnak köteles megfizetni. Az I.r. alperes költségkedvezményben nem részesült, a fellebbezése kapcsán felmerült 211 300 Ft

eljárási illetékből mindössze 48 000 Ft-ot rótt le, ezért a különbözetként jelentkező 163 300 Ft-ot hivatalos lelet készítésének terhével köteles megfizetni (ltv. 73/A. § (3) bekezdés).

S z e g e d , 2013. február 13.

Dr.Szeghő Katalin sk.	Zanóczné dr. Ocskó Erzsébet sk.	Bereczkyné dr. Lengyel Nóra sk.
a tanács elnöke	előadó bíró	táblabíró
		tisztviselő